

Április 4. alkalmából:

Átadták a művészeti díjakat

Hétfőn, tegnap délelőtt a Parlament Vadásztermében Aczél György, a Minisztertanács elnökhelyettese adta át a Kiváló és Erdemes Művész kitüntető címeket. Az ünnepélyes díjátadáson jelen volt Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke, Övári Miklós, a Központi Bizottság titkára, Orbán László művelődésügyi minisztériumi államtitkár, dr. Kornidesz Mihály, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának osztályvezetője.

A Minisztertanács a szocialista kultúra terén elért eredményeik elismeréséül

A Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze címmel tüntette ki

EGRI ISTVÁNT, a Nemzeti Színház színész-rendezőjét; **FARAGÓ ANDRÁST**, a Magyar Állami Operaház Liszt-díjas magánénekesét; **ILOSVAY VARGA ISTVÁN** festőművészt; **LUKÁCS MARGITOT**, a Nemzeti Színház Kossuth- és Jászai-díjas színművészt; **MÁRK TIVADART**, az Állami Operaház Kossuth-díjas vezető jelmeztervezőjét; **MIHÁLY ANDRÁS** Erkel-díjas zeneszerzőt, Liszt-díjas karnagyot, a Zeneművészeti Főiskola Kossuth-díjas tanárát; **SINKOVITS IMRÉT**, a Nemzeti Színház Kossuth- és Jászai-díjas színművészt.

A Magyar Népköztársaság Erdemes Művésze címmel tüntette ki

BOKOR PÉTER Balázs Béla-díjas filmrendező; **CHIOVINI FERENC** Munkácsy-díjas festőművészt, **DR. CSEKÉSI MIKLOST**, a Magyar Rádió Jászai-díjas rendezőjét; **CSOHÁNY KÁLMÁN** Munkácsy-díjas grafikusművészt; **DOZSA IMRÉT**, a Magyar Állami Operaház Liszt-díjas szolótancosát; **FORRAY GABORT**, a Magyar Állami Operaház Erkel-díjas vezető díszlettervezőjét; **GALSAY ERVINT**, a Magyar Állami Operaház nyugdíjas magánénekesét; **Z. GÁCS GYÖRGY** Munkácsy-díjas festőművészt, az Iparművészeti Főiskola tanárát; **GINK KÁROLY** Balázs Béla-díjas festőművészt; **GIRICZ MÁTYÁST**, a Szegedi Nemzeti Színház Jászai-díjas igazgatóját; **GÖRGEI GYÖRGYÖT**, a Magyar Néphadsereg Művészegyesületének Liszt-díjas művészeti vezetőjét; **GRÁBER MARGIT** festőművészt; **KERES EMIL** Kossuth- és Jászai-díjas színészt, az Irodalmi Színpad igazgatóját; **KEZDY LÓRÁNTOT**, a Magyar Televízió Balázs Béla-díjas fődíszlettervezőjét; **KISHEGYI ÁRPÁDOT**, a Magyar Állami Operaház Liszt-díjas magánénekesét; **KOHUT MAGDÁT**, a Nemzeti Színház Jászai-díjas színművészt; **LUKÁCS ERVINT**, a Magyar Állami Operaház Liszt-díjas karmesterét; **MARCZIS DEMETER**, a Pécsi Nemzeti Színház Liszt-díjas magánénekesét; **MÁRKUS LÁSZLÓT**, a Madách Színház Jászai-díjas színművészt; **MOLDOVÁN STEFÁNIÁT**, a Magyar Állami Operaház Liszt-díjas magánénekesét; **NEPP JÓZSEFET**, a Pannónia Filmstúdió Balázs Béla-díjas rajzfilmrendezőjét; **PALCSÓ SÁNDORT**, a Magyar Állami Operaház Liszt-díjas magánénekesét; **PETRESS ZSUZSÁT**, a Fővárosi Operett-színház Jászai-díjas színművészt; **PÉCSI SEBASTYÉN** Liszt-díjas orgonaművészt, a Zeneművészeti Főiskola tanárát; **PONGRÁCS PÉTER** Liszt-díjas oboaművészt, a Magyar Állami Operaház zenekari művészt; **RAJKAI GYÖRGYÖT**, a Thália Színház díszlettervezőjét; **SÁRA SÁNDOR** Balázs Béla-díjas filmoperatőrt; **SZABÓ VLADIMIR** Munkácsy-díjas festő- és grafikusművészt; **SZÖLLÖSY ANDRÁS** Erkel-díjas zeneszerzőt, a Zeneművészeti Főiskola tanárát; **TARJÁNI FERENC** Liszt-díjas kürtművészt; **VANCSA LAJOS** Balázs Béla-díjas

filmoperatőrt és **VARGA MAGDÁT**, a debreceni Csokonai Színház magánénekesét.

Művészeti díjakat adtak át hétfőn a Fészek-klubban hazánk felszabadulásának 29. évfordulója alkalmából. Az ünnepségen megjelent és az elnökségben foglalt helyet Aczél György, a Politikai Bizottság tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese, Övári Miklós, a Központi Bizottság titkára, dr. Kornidesz Mihály, a Központi Bizottság osztályvezetője, Tömpe István, a Központi Bizottság tagja, a magyar rádió és televízió elnöke, dr. Simó Jenő művelődésügyi miniszter-helyettes és Vass Imre, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének főtitkára.

A művelődésügyi miniszter a József Attila-díj első fokozatával tüntette ki:

KARINTHY FERENC író, **KÉPES GÉZA** költő-műfordító, **SZOBOTKA TIBOR** író, **TÖRÖK SÁNDOR** író, **ZELK ZOLTÁN** költő.

Második fokozatot kapott: **ELBERT JÁNOS** kritikus-műfordító, **JOVANOVIĆ MIKLÓS** kritikus, szerkesztő, **RAKOSY GERGELY** író, **SIMONYI IMRE** költő, **TÓTH ESZTER** költő-műfordító.

Harmadik fokozatot kapott: **LÁZAR ERVIN** író, **SIMONFFY ANDRÁS** író és **ÖRDÖGH SZILVESZTER** író.

A Jászai Mari-díj első fokozatát kapta:

B. KISS ISTVÁN, az Állami Bábszínház művésze; **LEHOCZKY ZSUZSA**, a Fővárosi Operettszínház színművésze; **MARTON FRIGYES**, a Magyar Rádió rendezője; **SZTANKAY ISTVÁN**, a Nemzeti Színház színművésze; **TAHI TÓTH LÁSZLÓ**, a Vigaszínház színművésze; **ZOLNAI ZSUZSA**, a Nemzeti Színház színművésze.

Második fokozatot kapott: **GÖNDÖR KLÁRA**, a vespéremi Petőfi Színház színművésze; **GYÖRI EMIL**, a Pécsi Nemzeti Színház színművésze; **KALÓ FLÓRIÁN**, a József Attila Színház színművésze; **SZÉKELY GÁBOR**, a szolnoki Szigligeti Színház igazgatója; **ZSÁMBÉKI GÁBOR**, a kaposvári Csiky Gergely Színház főrendezője.

Harmadik fokozatot kapott:

CSALA ZSUZSA, a Vidám Színpad színművésze; **ESZTERGÁLYOS CECILIA**, a Thália Színház színművésze; **SOLYMOSI OTTÓ**, a Magyar Rádió rendezője; **SCHÜTZ ILA**, a Madách Színház színművésze; **SZABÓ KÁLMÁN**, a kaposvári Csiky Gergely Színház színművésze; **VÁRNAGY KATALIN**, az Állami Dérnyé Színház színművésze és a **FALUDY-UGRÓCSOPORT**.

A Balázs Béla-díj első fokozatát kapta:

ESZTERGÁLYOS KÁROLY, a Televízió rendezője; **JANKOVICS MARCELL**, rajzfilmrendező; **SZINETÁR MIKLÓS**, a Televízió főrendezője.

Második fokozatot kapott: **FEJÉR TAMÁS** filmrendező; **KOCSIS SÁNDOR** operatőr; **KÖNYA KÁLMÁN** fotóművész; **RAGALYI ELEMÉR** filmoperatőr.

Harmadik fokozatot kapott:

GLOSZ RÓBERT filmrendező; **HALÁSZ MIHÁLY** operatőr; **MÁTRAY MIHÁLY** operatőr; **SZEPLAKI GYULA** filmoperatőr; **VAYER TAMÁS** díszlettervező.

A Liszt Ferenc-díj első fokozatát kapta:

GREGOR JÓZSEF, a Szegedi Nemzeti Színház magánénekes; **KASZA KATALIN**, az Állami Operaház magánénekes; **SUDLIK MÁRIA**, az Állami Operaház magánénekes; **SZENDREI KARPER LÁSZLÓ** gitárművész, az Országos Filharmónia szólistája.

Második fokozatot kapott:

GAÁL ÉVA, az Állami Operaház magántancosa; **LEHOTKA GÁBOR** orgonaművész, az Országos Filharmónia szólistája; **LUBIK HEDVIG** hárfaművész; **PÁL TAMÁS**, az Állami Operaház karmestere; **SEBASTYÉN JÁNOS** csembalóművész.

Harmadik fokozatot kapott:

CSAPO KÁROLY ének-művész, az Állami Népi Együttes tagja; **RÉTI CSABA**, a Szegedi Nemzeti Színház magánénekes; **METZGER MÁRTA**, az Állami Operaház magántancosa.

Az Erkel Ferenc-díj első fokozatát kapta:

DR. DEMÉNY JÁNOS zenetudós; **SZÉKELY ENDRE** zeneszerző.

Második fokozatot kapott:

NOVÁK FERENC, a Magyar Néphadsereg Művészegyesületének és a HVDSZ Bihari János táncgyűjtésének koreográfusa; **SOPRONI JÓZSEF** zeneszerző, tanár.

Harmadik fokozatot kapott:

DARÓCZI BÁRDOS TAMÁS zeneszerző, az Állami Népi Együttes zenekari vezetője; **GONDA JENOS** zenetudós, előadóművész.

A Munkácsy Mihály-díj első fokozatát kapta:

KISS SÁNDOR szobrászművész; **MIKÓ SÁNDOR** iparművész, belsőépítész; **SZANDAI SÁNDOR** szobrászművész.

Második fokozatot kapott:

BÉR RUDOLF festőművész; **MISKOLCZY LÁSZLÓ** festőművész; **SOLTI GIZELLA** textiltervező-iparművész; **VASVÁRI ANNA** grafikusművész.

Harmadik fokozatot kapott:

ASSZONYI TAMÁS szobrászművész; **BOGNÁR ÁRPÁD** grafikusművész; **CSIKSZENTMIHÁLYI RÓBERT** szobrászművész; **GÁCSI MIHÁLY** grafikusművész és **SZENES ZSUZSA** textiltervező, iparművész.

Szoviet küldöttség látogatása Szegeden

Barátság-vonat érkezett Budapestre a Szovjetunióból, 360 munkást s szakszervezeti vezetőket hozott. A szovjet vendégek népes csoportja tegnap, hétfőn Szegedre érkezett.

A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának székházában Hajas László, az SZMT titkára köszöntötte a 180 tagú küldöttséget. Jelen voltak a különböző szakmák szakszervezeteinek megyei titkárai is, a vendéglátók képviselőit.

A küldöttség a találkozó után megkoszorúzta a szovjet hősi emlékműveket a Széchenyi téren. Délután megnézték a város nevezetességeit, néhányan ismerősként, mert a felszabadító hadsereg katonái voltak, illetve később delegációk tagjaiként jártak Szegeden.

A munkások és a vezetés

Jó füllel hallgatózva, látó szemmel nézegetve az élet zsongását, lehetetlen észre nem venni, hogy határozottan vidámodik a lakosság hangulata. Sokan a természet izgató megújulásával magyarázzák ezt, legtöbbször azonban úgy vélik, másutt kell az okot keresni. Azt mondják, a Központi Bizottság legutóbbi ülése tovább erősítette az évek óta bontakozó emberközpontú szemléletet, tehát „újabb jó szelet kapott a párt munkáspolitikájára”. Az optimista közvélemény szerint következetesen érvényesül a X. pártkongresszusnak az a határozata, hogy tovább kell erősíteni a kommunizmus és pártönkivüliek, hívők és nem hívők együttműködését, mindazokét, akik vállalják a közös célt: a szocialista Magyarország fölépítését.

Általános tapasztalat, hogy ma már nem a megélhetés a legfőbb gond, hanem a nyiladozó szocialista öntudat továbbfejlesztésének, az emberi méltóság megőrzésének a lehetősége. Nem az a leggyakoribb beszédtema manapság, hogy ki mennyiért dolgozik, milyen ruhában jár, mit eszik vacsorára — inkább a munkahelyi viszonyokat, emlegetik az emberek. A köznap boldogságot keresik egyre buzgóbban és reménykedőbben műhelyekben és irodákban egyaránt, azt a boldogságot, amely korántsem azonos már az alapvető létfenntartási igények kielégítésével. Annak, hogy egy önmagát is becsülő munkás, vagy alkalmazott boldog embernek tudja és vallja magát, már korántsem a pénz a legelső feltétele, jöllerhet, a több fizetést, a magasabb jövedelmet akárki szívesen bevételezi. A tisztességes munka magától értetődő elismeréséből fakadó kellemes közérzet gyakran többet nyom a viszonyok serpenyőjében, mint akár a szociális körülmények javulása, a munka könnyítése, vagy a sommásabb kereseti lehetőség. Sokan mondogatják mostanában, hogy 4—500 forintos fizetésemelésért sem fordítanának hátat a megszokott, megkedvelt közösségnek, amelyben a vezetők is „észnel vannak”, s nemcsak szavakban, hanem intézkedéseikben is a demokratizmus gyarapításának hívei.

Talán azért oly hangos néha a vezetés stílusáról, módszereiről folyó vita, mert a jó és a rossz közötti különbség a termelési eredményekben nehezen mérhető. Akik a legnagyobb meggyőződéssel vallják, hogy a szerénységgel párosult igazgatói vagy műhelyfőnöki hozzáértés, illetve az emberekkel való kifogástalan bánásmód végső soron az üzem céljainak gyorsabb, biztosabb elérésével termi meg gyümölcsét, azok is kénytelenek elismerni: elefántcsonttoronyból utasítgató istenkedéssel, a munkásoktól való teljes elzárkózással is lehet hosszabb-rövidebb ideig eredményeket fölmutatni. Az ilyenek legfeljebb arról feledkeznek meg, hogy a munkások nem az úgynevezett csatlakozó vezetőknek köszönhetők elsősorban, hanem annak a törvényszerűségnek, hogy a munkások, s általában a dolgozó emberek képességeik hanyagolva végezni a dolgukat, mert önmaguk becsüléséért, a társadalom boldogulására is gondolván tartják erősen a frontot. S megfordítva, a mások véleményét mélyen lebecsülő, a merev parancsolgatás hívei sem tagadják, hogy „van abban a demokratikus vezetésben is valami jó”, azonban azt jelkeli, hogy az nagyon időigényes, szinte passzív egy nagyon elfoglalt főnök számára. Vajon, eszükbe jutott-e már az így okoskodóknak, hogy ők nem akármilyen üzemet, hanem szocialista üzemet igazgatnak, s ezt a tényezőt a munkások nagyon is számontartják. Azt mondják ugyanis: ha a szocialista társadalom vezető erejének, a munkásszótálynak tagjaival némely „káderek” éppúgy magas lóról beszélnek, mint régen a tőkés tulajdonosok, akkor menni kell a pártbizottságra, hogy térítsék észhez az ilyeneket.

Az már önmagában is nagyon szép dolog, hogy az emberek mindjárt a pártra gondolnak, ha valamely hiba elhárításához segítségre van szükségük. Sajnos, a gondolat fölvetődésétől a cselekvésig elég bizonytalan az út. Sokan százszor is megfontolják, elinduljanak-e rajta, s így a szükséges jelzések csak nagy késéssel, esetleg egyáltalán nem jutnak el illetékes helyre. Talán a félelem, a „ne szólj szám...” fajta tapasztalat ennek a magyarázata? Bizonyára ez is. De alighanem része van a tétovázásban, vagy a hallgatásban valami féle szemérmes szerénységnek is, esetleg olyan humánussággal vegyes dacnak, hogy „minek másokat bemártani, egyszer majd csak észre veszik föntől, hogy milyen nálunk a helyzet”. Nézőpont kérdése, hogy ez a magatartás szimpatikus-e. Ahhoz azonban aligha fér kétség, hogy lassítja, fékezi a párt szándékainak megvalósulását, azt a törekvést, hogy a legjobb munkások közéletti embereké formálódjanak, és szavuknak súlya legyen a vállalati gazdálkodásban is.

Valóban sok gondú — egyébként közmegbecsülésnek örvendő és beosztásának jól megfelelő — gazdasági vezető eképpen aggódott alig egy hónapja: „Miert kell erről annyit beszélni (mármint az üzemi demokráciáról), miert kell lovat adni nagyszájú dologkerülő alá.” Ez az elvtárs nem ért félre semmit, ő valóban meg szokta hallgatni nemcsak közvetlen munkatársait, hanem a munkások legjobbjait is, sőt hittel vallja, hogy gazdálkodási sikerüknek jórészt ez a titka. Semmire sem tartja azonban az olyanok szövegelését, akik „örökké hepciáskodnak, de nem csinálnak semmit”. Szerinte a demokratizmust gyakorolni kell, a fecsegés ezen vajmi keveset segít. Igaza van. Legfeljebb az aggodalmát nem osztjuk, illetve nem tartunk attól, hogy a demokratizmus kiteljesedéséért folytatott küzdelem árt a munkafegyelmnek, illetve táplálja a lazaságokat. Akik benne élnek, mozognak ebben a problémakörben, talán azok tudják a legjobban, hogy a munkásszótály nem holmi kéremszépen-demokráciáért száll síkra, hanem olyasféle szituáció megteremtéséért, amelyben a vezetői döntések sokak véleményén alapulnak, mert az ilyen döntések — vagy ha tetszik, utasítások — végrehajtását mindenkitől jogosan meg tudja követelni.

„Gyönyörű képességünk, a rend”, csak olyan vezetőkkel képzelhető el, akikben az elvtársi-munkatársi együttérzés, körültekintés, lényeglátás, önállóság, döntési készség, határozottság, ellenőrző akarat mind-mind kifejezésre jut. A munkások nem a nyámmilla, mindenki előtt jó embert játszó vezetőt tisztelik, hanem azt, akiben van önkritikus érzék, és azt is meg meri mondani, ha valaki számárságokat beszél a kollektívában. Azt becsüli, aki a kommunista párt útmutatása szerint végzi szerényen a dolgát, abban a szilárd meggyőződésben, hogy ezzel nemcsak a javak termelését, rohamosan növekvő igényeink kielégítését segíti elő, hanem az emberek öntudatának fejlődését is.

F. NAGY ISTVÁN

Ács S. Sándor felvétele